

przyjęto dn. 31.10.2014r

nr. 4361 podpis. M. Polceć

PREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI

BOE/BOS-0511-3259/2014/GO

Warszawa, dnia 29 października 2014 r.

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 3.11.14 zał.....
nr. 6466.....podpis.....

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Odpowiadając na pismo Pani Wicemarszałek Marii Pańczyk-Pozdziej i przekazane Oświadczenie złożone przez senatorów Marię Koc, Jana Maria Jackowskiego i Grzegorza Wojciechowskiego na 61. Posiedzeniu Senatu w dniu 25 września 2014 r., zawierającego prośbę o wyjaśnienie przyczyn niepodjęcia kontroli przez Najwyższą Izbę Kontroli w Domu Pomocy Społecznej w Młodzieszynie, w związku ze skargą skierowaną do NIK w 2013 r. przez osobę informującą o nadużyciach w tej placówce, uprzejmie informuję, co następuje.

Tryb przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków skierowanych do Najwyższej Izby Kontroli określają przepisy Działu VIII Kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków oraz przepisy Zarządzenia nr 53/2014 Prezesa Najwyższej Izby Kontroli z dnia 10 lipca 2014 r. w sprawie sposobu i trybu przyjmowania, rozpatrywania oraz załatwiania skarg, wniosków oraz wniosków o przeprowadzenie kontroli kierowanych do Najwyższej Izby Kontroli. Należy jednakże rozgraniczyć skargi, które kierowane są do NIK w trybie kpa i odnoszą się do jej merytorycznych działań lub działań jej pracowników od obywatelskich wniosków o przeprowadzenie kontroli. Taki charakter ma właśnie korespondencja wskazywana przez senatorów w ich Oświadczeniu i jako taka została załatwiona przez NIK zgodnie z przepisem § 8 ust. 2 pkt 7 ww. zarządzenia Prezesa NIK, a mianowicie udzielono wyjaśnień osobie wnoszącej sprawę.

Z przepisów ustawy o NIK oraz pozycji ustrojowej Najwyższej Izby Kontroli, jako konstytucyjnego organu kontroli państwowej, wynika, że Izba jest organem wspomagającym funkcję kontrolną parlamentu, co oznacza, m.in., że tylko ustawowo wskazane podmioty mogą zlecać lub składać wnioski do NIK o przeprowadzenie kontroli. Informacje zawarte w około 7 tysiącach skarg i wniosków obywatelskich, nadsyłanych co roku do NIK, wykorzystywane są w działalności kontrolnej jako źródło informacji o występowaniu negatywnych zjawisk społecznych i gospodarczych, a także identyfikacji określonych ryzyk. Analiza podnoszonych zagadnień prowadzona jest na etapie planowania przyszłej działalności kontrolnej Izby, przy doborze tematyki kontroli, jak również przy typowaniu jednostek do kontroli przyjętych do Planu pracy. Kontrole doraźne podejmowane są przez NIK po wnikliwej analizie zgłoszonej problematyki a ich podjęcie zależy, m.in. od częstotliwości przeprowadzanych wcześniej kontroli w danym obszarze. Wypada przy tym podkreślić, że wszczęcie kontroli doraźnej, w przypadku przesłania do NIK przez obywatela zawiadomienia o występowaniu nieprawidłowości jest ograniczone i determinowane organizacyjnie. W praktyce możliwość zbadania kwestii podniesionych w korespondencji skargowej zachodzi w razie prowadzenia kontroli zbieżnej tematycznie lub zaplanowanej w bliskiej perspektywie.

O nieprzekazaniu sprawy przez NIK do organu właściwego przesądziło to, że nadesłany wniosek zawierał głównie informacje o potencjalnych nieprawidłowościach w obszarze spraw pracowniczych, pozostających przede wszystkim w kompetencjach Państwowej Inspekcji Pracy, do której zainteresowany zwrócił się równocześnie. Poza tym, wnoszący w ostatnim zdaniu zgłosił zastrzeżenie o nieujawnianiu autora korespondencji. Nie podpisał także własnoręcznie przesłanego do NIK zgłoszenia - co poddało w wątpliwość imiennosc wniosku. W odpowiedzi Najwyższa Izba Kontroli skoncentrowała się zatem na wyjaśnieniu przyczyn braku możliwości w najbliższym czasie podjęcia kontroli przez NIK oraz na wskazaniu – zgodnie z art. 231 kpa – organów właściwych, przewidzianych w polskim systemie prawnym, tj. organów nadzoru.

Konstatując powyższe, skarga zawierająca informacje o nadużyciach w Domu Pomocy Społecznej w Młodzieszynie została załatwiona przez Najwyższą Izbę Kontroli prawidłowo i zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Odnosząc się do sugestii zawartej w Oświadczeniu senatorów o przeprowadzenie szerszej kontroli sytuacji w domach pomocy społecznej wyjaśniam, iż problematyka funkcjonowania domów pomocy społecznej w naszym kraju jest regularnie przedmiotem kontroli podejmowanych przez Najwyższą Izbę Kontroli. W ostatnich 5 latach prowadzone były kontrole w tematach:

- **P/09/092** „Kierowanie osób do domów pomocy społecznej oraz finansowanie ich pobytu przez organy samorządu terytorialnego”,
- **P/09/154/LLO** „Zapewnienie dostępu do świadczeń zdrowotnych pensjonariuszom domów pomocy społecznej w województwie łódzkim”,
- **K/09/005/KPZ** „Prawidłowość wykorzystania uwag i wniosków przez wybrane domy pomocy społecznej po przeprowadzonej przez NIK w 2005 r. kontroli prawidłowości świadczenia usług przez dps – Nr P/05/089”,
- **R/09/001/LLO** „Zapewnienie dostępu do świadczeń zdrowotnych pensjonariuszom domu pomocy społecznej”,
- **SI09/013/LWA** „Zabezpieczenie potrzeb osób niepełnosprawnych przebywających w Domu Pomocy Społecznej Weterana Walki i Pracy w Radomiu”,
- **K/10/003/LKR** „Realizacja zadań przez domy pomocy społecznej w odniesieniu do obowiązujących standardów”,
- **K/11/009/LKA** „Realizacja wniosków pokontrolnych i wykorzystanie uwag z kontroli P/09/092 pn. Kierowanie osób do domów pomocy społecznej oraz finansowanie ich pobytu przez organy samorządu terytorialnego”,
- **SI11/002/LKI** „Prawidłowość funkcjonowania warsztatu terapii zajęciowej przy Domu Pomocy Społecznej w Zochcinku”,
- **I/11/002/LPO** „Zapewnienie dostępu do świadczeń zdrowotnych pensjonariuszom domów pomocy społecznej w województwie wielkopolskim”,
- **P/12/167/LRZ** „Jakość świadczonych usług w domach pomocy społecznej w województwie podkarpackim”.

Także projekt Planu pracy NIK na 2015 r. uwzględnia podjęcie kontroli w tym obszarze w temacie *Pomoc osobom starszym kierowanym do domów pomocy społecznej*. Kontrola przewiduje objęcie badaniami jednostek z terenu województw charakteryzujących się najwyższym wskaźnikiem osób korzystających z pomocy społecznej, oraz jednego z najniższym, z trudnymi uwarunkowaniami demograficznymi. Mając jednak na uwadze prowadzone aktualnie przez Prokuraturę Okręgową w Płocku śledztwo w sprawie nadużyć, do jakich miało dochodzić w Domu Pomocy Społecznej w Młodzieszynie, o czym jest mowa w Oświadczeniu senatorów, oraz to, iż najprawdopodobniej dokumentacja została zabezpieczona na potrzeby tego postępowania, nie jest możliwe i konieczne podjęcie równocześnie badań kontrolnych przez Najwyższą Izbę Kontroli w tej placówce w ramach ww. kontroli.

Reasumując, należy stwierdzić, że Najwyższa Izba Kontroli na bieżąco monitoruje obszar zagadnień dotyczących funkcjonowania domów pomocy społecznej oraz sytuacji osób w podeszłym wieku, pensjonariuszy dps. Wyniki wcześniejszych kontroli wskazują na niewystarczające działania zarówno gmin, jak i powiatów, szczególnie w kierunku rozwoju własnego systemu usług opiekuńczych oraz budowy infrastruktury domów pomocy społecznej i osiągania wymaganych standardów usług. Problematyka ta jest zatem systematycznie uwzględniana przez NIK w planach pracy i badana w ramach kontroli planowych i doraźnych.

Z wyrazami szacunku:

